

23.8.2016

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 30.6.2016 VM071:00/2016

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi perintö- ja lahjaverolain ja tuloverolain 47 §:n muuttamisesta

Lausuntonaan Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry esittää seuraavaa:

Alaikäisen perinnönsaajan oikeus sukupolvenvaihdoshuojennukseen

Osakeyhtiömuotoisen yrityksen kohdalla sukupolvenvaihdoshuojennussäännöksissä tarkoitettuna jatkamisena on pidetty sitä, että saaja osallistuu yhtiön toimintaan hallituksen jäsenenä, toimitusjohtajana tai muissa yhtiön johtotehtävissä. Osakeyhtiölain mukaan vajaavaltainen ei kuitenkaan voi toimia hallituksen jäsenenä eikä toimitusjohtajana, minkä perusteella korkein hallinto-oikeus on katsonut, ettei yritystoimintaa jatketa perintö- ja lahjaverolain 55 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että maatilan ja muun yrityksen sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että kun alaikäisen perillisen perintöosaan kuuluu huojennuksen edellytykseksi säädetty osa osakeyhtiön omistamiseen oikeuttavista osakkeista, yritystoiminnan jatkamisen arvioimisessa voitaisiin perillisen jatkamisena pitää myös edunvalvojan toimintaa osakeyhtiössä.

Esitetty muutos on tarpeellinen. Sukupolvenvaihdoshuojennuksen epääminen alaikäiseltä on johtanut kohtuuttomiin tilanteisiin. Joissain tilanteissa jo nyt Verohallinto on saattanut joustaa kohtuuttomuuden korjaamiseksi ja antaa pidennystä perunkirjoituksen määräaikaan ja lykännyt verotuksen toimittamista. Tällöin lähellä täysi-ikäisyyttä olevat alaikäiset perilliset ovat saattaneet päästä huojennuksen piiriin. Perusteltua olisikin nyt saattaa esitetty sukupolvenvaihdoshuojennus voimaan takautuvasti siten, että mahdollisimman monen alaikäisen osalta kohtuuton verotus voitaisiin oikaista.

MTK katsoo, että uutta säännöstä, jonka mukaan myös edunvalvojan toimintaa osakeyhtiössä voitaisiin pitää yritystoiminnan jatkamisena, on sovellettava myös niihin tapauksiin, joissa verovelvollisella on jäljellä perintö- ja lahjaverolain 43 §:n 3 momentin mukaista perintöverotuksen oikaisuaikaa.

Luovutusvoittoverotus ei saa kiristyä

Esitysluonnoksen mukaan tuloverolain luovutusvoittoverotusta koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että myytäessä perintönä tai lahjana saatu maatila, muu yritys tai sen osa, johon on sovellettu perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoshuojennusta koskevia säännöksiä, hankintamenona pidettäisiin sitä määrää, josta perintö- tai lahjaveron aikanaan suoritettu.

Saaduille lahjoille ja perinnöille on syntynyt käyvän arvon suuruinen hankintahinta, myös silloin kun perintö- tai lahjaveroa on huojenettu sukupolvenvaihdoshuojennuksen perustella. Lakiesityksessä yritystoiminnan sukupolvenvaihdosten helpottamiseksi veroasteikkoja ehdotetaan kevennettäväksi, mutta samalla ristiriitaisesti kuitenkin esitetään merkittävää luovutusvoittoverotuksen kiristystä. Tätä ei voida pitää perusteltuna eikä hallitusohjelman mukaisena.

Ainakin niiden kohdalla, jotka ovat jo saaneet lahjan tai perinnön, olisi luovutusvoittoverotus ja hankintameno säilytettävä ennallaan. He eivät nimittäin saa hyväkseen myöskään esityksen mukaisia lahja- ja perintöveron lievennyksiä.

MTK katsoo, ettei luovutusvoittoverotus saa kiristyä miltään osin.

Perittävän kuoleman johdosta maksettavat vakuutuskorvaukset

Esitysluonnoksen mukaan perintö- ja lahjaverolakia muutettaisiin lisäksi siten, että perittävän kuoleman johdosta maksettavan vakuutuskorvauksen ja siihen verrattavan taloudellisen tuen osittainen verovapaus poistettaisiin.

Vakuutustoimintaan liittyvät sosiaaliset syyt olivat aikanaan perusteena, kun verovapaudesta säädettiin. Myös nykyään on perusteltua kannustaa kansalaisia laajentamaan omaa sosiaaliturvaansa. Yhteiskunnan kannalta on tärkeää, että kansalaiset varautuvat suojaamaan lähiomaisten esim. lasten taloudellista toimeentuloa esim. kuolemantapauksien varalta. Puuttumista vakuutusten verokohteluun esitysluonnoksen mukaisesti ei myöskään voida pitää hallitusohjelman mukaisena.

MTK katsoo, että vakuutusten verokohtelua ei pidä kiristää.

Helsingissä elokuun 23 päivänä 2016

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Juha Marttila
puheenjohtaja

Timo Sipilä
johtaja